

Het kan verkeren

- redactioneel -

In de vorige nieuwsbrief stond nog een verslag over de rondleiding door de binderij van NBD Biblion en de presentatie over de centrale dienstverlening bladmuziek, in dit nummer moet ik melden dat die centrale dienstverlening per 1 september gestaakt wordt. In die paar maanden tussentijd heeft er een grootscheepse reorganisatie plaatsgevonden bij NBD Biblion en zullen zo'n 70 van de 220 mensen boventallig verklaard worden. Dat de centrale dienstverlening bladmuziek zo plotsklaps en totaal zou ophouden kwam onverwacht. Er werd wel rekening gehouden met afslanking maar niet met een 'shutdown'. Het is dan ook zeer verheugend om tegelijkertijd te kunnen melden dat de Rijnbrink (die reeds vele jaren een fijne en betrouwbare partner was in de dienstverlening bladmuziek), een doorstart probeert te realiseren. Op de ALV van 19 mei is dit onderwerp uitgebreid besproken. De notulen zijn te vinden op de website van de NVMB, maar in dit nummer kunt u meer lezen over de progressie die Rijnbrinkgroep ondertussen gemaakt heeft. Ook ik, de eindredacteur bladmuziek van NBD Biblion ben boventallig verklaard en zal per 1 juli niet meer werkzaam zijn bij NBD Biblion. Dat was enerzijds een slecht bericht, maar anderzijds biedt het uitzichten naar verre horizonten waar van alles in het verschiet kan liggen. Ik blijf natuurlijk wel lid van de NVMB (welke muziekbibliothecaris kan immers zonder) en zal de komende periode de Nieuwsbrief nog met liefde blijven verzorgen.

Een fijne zomer!

Collecties versus verblijfruimtes

Verslag van de netwerkmiddag op donderdag 19 mei 2016 in Bibliotheek Almelo

Ruim 30 leden kwamen naar de netwerkmiddag in Bibliotheek Almelo. 100 jaar geleden werd in Almelo de eerste leeszaal geopend en in 1994 nam de bibliotheek het huidige pand in gebruik. Almelo kwam in 2010 als eerste bibliotheek met de retailformule. De bibliotheek heeft een bladmuziekcollectie; afname van cd's en dvd's loopt via de Muziekbank.

- Charlotte Sienema, programmacommissie -

Collecties versus verblijfruimtes was het thema van de middag. De functie van de bibliotheek én van het bibliotheekgebouw is aan het veranderen. De bibliotheek is al lang niet meer de plek waar je alleen naartoe gaat om te lenen. Het is óók een plek om te verblijven, te ontmoeten, koffie te drinken, te studeren. Om een cursus te volgen of een voorstelling bij te wonen. Lenen vindt niet meer uitsluitend plaats in de bibliotheek. Op steeds meer alternatieve locaties kunnen bibliotheekboeken worden geleend. Informatie is ook steeds vaker, door digitale beschikbaarheid, op iedere plek toegankelijk.

De bibliotheekvoorziening in het oosten van ons land stond deze middag in de schijnwerpers, met presentaties uit Almelo, Arnhem en Enschede. Daarnaast hadden we een buitenlandse gast, Rachel Zillig van Alexander Street Press.

Anne Marie Roetgerink (Musidesk Rijnbrink) deed de aftrap met een prikkelende column. Het is toch een gemiste kans, betoogde ze, wanneer

de rol van de openbare bibliotheek bij een kennismakingsavond over klassieke muziek beperkt blijft tot een "welkom, koffie en bedankt"? De bibliotheek kan toch wel iets meer doen dan alleen een ruimte ter beschikking stellen? Waarom zijn we niet wat trotser op onze eigen bibliotheekcollectie? Hadden we daar gedurende die avond niet veel meer mee kunnen doen? Haar volledige column is elders in deze nieuwsbrief te lezen.

Het verhaal van **Jasper Slaghuys** (bedrijfsleider Muziekbank Overijssel, Enschede) sloot hier

naadloos op aan. Met 150.000 geluidsdragers en 30.000 titels bladmuziek is de Muziekbank de op één na grootste muziek-uitleen van Nederland. De titel 'het kleine broertje van de CDR' is dus zeker gerechtvaardigd. De Muziekbank is gevestigd in Bibliotheek Enschede. Er werken 3 betaalde krachten en 80 vrijwilligers. De Muziekbank wordt bekostigd door de openbare bibliotheken in Overijssel en lenen

Jasper Slaghuis (Muziekbank)

is gratis wanneer men in het bezit is van het lidmaatschap van een openbare bibliotheek in Overijssel. De terugloop van de uitleencijfers was in 2005 aanleiding om meer te doen dan alleen uitleenen. Steeds meer aandacht kwam er voor activiteiten waarmee de meerwaarde van de collectie kon worden aangetoond. De Muziekbank ging samenwerken met culturele partners in de omgeving en ging activiteiten ontwikkelen om de kennis over de collectie én over muziek in het algemeen te vergroten. Voorbeelden van deze activiteiten zijn een lezingenserie en muziekcursussen. Bij de maandelijkse lezingenserie *Luisterrijk* is altijd een link met de collectie, die ter plekke kan worden geleend. De cursussen over muziek eindigen vaak met een concert bij het Orkest van het Oosten of in Poppodium Atak. Vrijwilligers van de Muziekbank houden inleidingen bij concerten van het Orkest van het Oosten en bij filmvoorstellingen in filmtheater Concordia. Ook hier is dan een selectie uit de collectie van de Muziekbank aanwezig die kan worden uitgeleend. De 80 vrijwilligers van de Muziekbank werken in alle lagen van de organisatie en krijgen veel verantwoordelijkheid. Slaghuis is "erbij" als meewerkend voorman.

De huidige aanpak levert hogere uitleencijfers en veel erkenning op maar het gratis lenen staat wel onder druk. De uitleen van bladmuziek is de laatste jaren afgenomen omdat de klassieke poot van het conservatorium uit Enschede is vertrokken.

Gert-Jan Sweep (directeur Bibliotheek Almelo) beschouwt het gebouw van de bibliotheek als zijn "mooiste, duurste en belangrijkste bezit". Maar het is niet meer het gebouw voor een eindeloze collectie boeken, de nadruk ligt op andere zaken. Het gebouw huisvest naast de bibliotheek ook de VVV, de regionale krant Tubantia, de lokale omroep en welzijnsorganisatie Scoop ('shop-in-shop'). Sweep streeft ernaar om deze instellingen uit te bouwen tot één lokale netwerkorganisatie. Het instellingsbelang telt minder, het gaat erom dat de klant krijgt wat hij wil. De bibliotheek heeft nu al een loketdienstverlening ten behoeve van derden. Bibliotheekmedewerkers worden hier o.a. ingezet in de frontoffice van de VVV. In de bibliotheek ligt de aandacht vooral bij laaggeletterdheid, jeugd en jongeren en de bestrijding van digitale tweedeling. De sluiting van wijkfilialen (2014) wordt opgevangen door uitleen van boeken in sportkantines en verzorgingstehuizen en door een boek-aan-huis-service.

Gert-Jan Sweep (Bibliotheek Almelo)

Na een korte theepauze presenteerde **Rachel Zillig** (sales manager Europe van Alexander Street Press, Londen) de *Open Music Library*. Een database in ontwikkeling, ook een soort 'shop-in-shop', maar dan op het gebied van digitale muziekbronnen (bladmuziek, audio/video, boeken, tijdschriftartikelen). Steeds meer platforms maken muziekbronnen digitaal toegankelijk. Als voorbeeld noemt Zillig de digitale collecties van de nationale bibliotheken van Frankrijk en Spanje

Rachel Zillig (Alexander Street Press)

en de Digital Archives of the New York Philharmonic. Open Music Library wordt ontwikkeld om al die verschillende digitale collecties effectief te kunnen doorzoeken. Bronnen worden voorzien van abstracts, tags en biografische informatie over componisten. Sommige bronnen zijn gratis toegankelijk, voor andere bronnen moet worden betaald (bij deze bronnen staat dan een link naar de uitgever).

Met de bezichtiging van de bibliotheek en een borrel werd de netwerkmiddag afgesloten. Rest mij melding te maken van 2 bijzondere gebeurtenissen. De NVMB nam deze middag afscheid van Willem Rodenhuis (Bijzondere Collecties UvA), die binnenkort met pensioen gaat. Elders in deze Nieuwsbrief kunt u zijn afscheidscolumn lezen. Ook werd door voorzitter Jantien Dubbel-dam stilgestaan bij het 20-jarig bestaan van onze vereniging. Met een toepasselijk cadeautje voor alle aanwezigen!

NVMB 20 jaar, de voorzitter deelt uit.

Martin van Dijk Overleden

- Muziek in de media -

Pianist en componist Martin van Dijk (69) is begin juni overleden. Hij had kanker. Vanaf 1997 was hij de vaste pianist van het MAX-programma Met het mes op tafel. Op zijn zeventiende maakte Van Dijk zijn debuut op de nationale televisie, met zijn eigen jazzband in het programma Voor de vuist weg van presentator Willem Duys. Begin jaren tachtig belandde hij bij de musical De zoon van Louis Davids. Vanaf toen maakte hij veel programma's met onder meer Jenny Arean, Adèle Bloemendaal, Purper, Sanne Wallis de Vries en Paul Groot. Met zijn kompaan Hans Dorrestijn trok hij acht jaar lang door de Nederlandse theaters. Eerder dit jaar werd hij ziek. In Met het mes op tafel verscheen hij nog een paar keer met een muts op zijn hoofd.

Doorstart centrale dienstverlening bladmuziek

Musidesk Rijnbrink wil een 'doorstart bladmuziek' maken. Bladmuziek in Nederlandse bibliotheken wordt al ruim 20 jaar centraal aangeboden door de NBD, sinds 1997 is dat in nauwe samenwerking (fifty-fifty basis) met Musidesk Rijnbrink.

- Anne Marie Roetgerink -

Per 1 september 2016 stopt de NBD de Centrale dienstverlening bladmuziek. Musidesk kan de dienstverlening niet in de huidige vorm voortzetten maar wil wel de voortzetting in aangepaste (sobere) vorm onderzoeken. Bladmuziekcollecties in bibliotheken staan onder druk van bezuinigingen. Musidesk wil met het blijven aanbieden van nieuwe titels deze collecties levensvatbaar houden en tegelijkertijd met catalogue sharing in de GGC een kwalitatieve basis geven, ook heel belangrijk voor het interbibliothecair leenverkeer.

De expertise is bij Musidesk aanwezig. De komende 1,5 jaar is door Rijnbrink een budget ter beschikking gesteld om dit project kostendekkend van de grond te krijgen. Hoge inkoopkortingen die worden verkregen bij grote dealers worden doorberekend aan de afnemende bibliotheken.

Aan de hand van collectieprofielen (die zijn afgestemd met de bibliotheek én mogelijk ook tussen bibliotheken onderlin), worden de materialen voor de bibliotheken geselecteerd, aangeschaft en verwerkt (GGCfit): efficiënt, professioneel en effectief. De bestellijsten met aanschafinformatie komen in het voorstel van Musidesk te vervallen. Het aanbrengen van een RFID sticker, plastificeren en inbinden zijn optioneel en tegen een meerprijs in te kopen. Musidesk gaat met de NBD in gesprek over de mogelijkheid om, indien gewenst, bindwerk via hen te laten verlopen.

Krimpende markt

Een 'doorstart' kan in de krimpende markt helaas niet goedkoper worden gerealiseerd dan de huidige dienstverlening door NBD en Musidesk, die immers al jaren een dalende omzet kent. Musidesk hoopt desondanks op genoeg draagvlak in de vorm van deelnemende bibliotheken en landelijke ondersteuning op het logistieke- en bibliotheektechnische vlak zoals de lijndienst en de GGC.

Voor de KB als regisseur van het landelijk netwerk zal de meerwaarde van een continue en correcte invoer van titels in de GGC van belang zijn voor projecten als NBC+ en dienstverlening als IBL. Een financiële bijdrage van haar kant

voor de invoerkosten in de GGC zou daarom niet alleen zeer wenselijk zijn maar ook een stevig fundament vormen voor het instant houden van de dienstverlening. Ook voor de kosten van landelijk transport is het denkbaar een ondersteuning aan derden te vragen.

Lage drempel

De totale kosten voor bibliotheken kunnen daarvoor relatief laag blijven, dit om de drempel tot deelname zo laag mogelijk te houden. NBC+, het gezamenlijk collectieplan KB, het IBL, digitale "bladmuziek": allemaal zaken die zonder centrale dienstverlening nog weer complexer worden. Musidesk Rijnbrink wil zich inzetten voor kwaliteit, uniformiteit, zichtbaarheid en vindbaarheid, in samenwerking met de andere partijen. Nu een geïntegreerde aanpak met het oog op morgen! Voor meer informatie:

Annemarie.Roetgerink@rijnbrink.nl.

Anne Marie Roetgerink vertelt tijdens ALV over doorstart bladmuziek

Veel Nederlandstalig op uitvaarten

- Muziek in de media -

Uit een jaarlijkse inventarisatie die uitvaartonderneming Monuta blijkt dat er steeds meer voor Nederlandse liedjes op begrafenissen en uitvaarten wordt gekozen. In de top vijf van meest gedraaide nummers van het afgelopen jaar, staan: Mag ik dan bij jou van Claudia de Breij, Afscheid nemen bestaat niet van Marco Borsato en De steen van Bram Vermeulen of Paul de Leeuw.

Artiesten die vaak worden gekozen voor afscheidsplechtigheden zijn Frans Bauer (De hemel heeft er een engel bij), Guus Meeuwis (De weg), Wim Sonneveld (Het dorp), Karin Bloemen (Geen kind meer) en Maaïke Ouboter (Dat ik je mis).

Van Borsato worden de meeste verschillende nummers gedraaid. Behalve Afscheid nemen bestaat niet zijn ook Breng me naar het water en Mooi populair. Het meest gedraaide nummer op begrafenissen is nog steeds Time to say goodbye van Andrea Bocelli en Sarah Brightman. Het Ave Maria in diverse uitvoeringen completeert de top vijf.

Verhuizing NMI afgerond

Inmiddels is het stof weer neergedaald na de laatste verhuisfase van het NMI (Nederlands Muziek Instituut) naar het Haags Gemeentearchief en vindt er inmiddels weer volledige dienstverlening plaats. Een verhuizingsverslag van binnenuit.

- Karijn Dillman -

Veel bezoekers weten de weg naar het stadhuis gelukkig te vinden. Klanten die de archieven raadplegen waren al wat langer aan de nieuwe locatie gewend, want de archieven waren in een eerder stadium al volledig verhuisd. De verhuizing van de bibliotheek had nog heel wat voeten in de aarde. Ten eerste was er natuurlijk de fysieke verhuizing. Na maanden van voorbereiding

(ontdubbelen van nog niet gecatalogiseerde aanwinsten, meten, inventariseren, transportklaar maken van kwetsbare materialen etc. etc.) is een heel team van gespecialiseerde verhuizers in november ruim twee

weken bezig geweest om alle boeken zorgvuldig in- en weer uit te pakken. Archiefdozen verhuizen gaat heel wat sneller, maar al die verschillende formaten – vaak kostbare – boeken en bladmuziek zijn natuurlijk een heel ander verhaal.

Ruimtegebrek

De eerste dagen was het nog spannend of we alles in de gemeentelijke depots geplaatst kregen, want gemiddeld konden we slechts 6 à 7 planken met materiaal kwijt in elke kast, waar het HGA gewend is 8 planken met dozen kwijt te kunnen. Zo neemt 1500 meter natuurlijk meer kastruimte in beslag dan men gewend is. Dit hadden we voorzien, maar de praktijk pakt toch altijd net wat ongunstiger uit. Wat de situatie ook nogal complex maakte, was dat er nog veel materiaal uitgeplaatst moest worden, gelijktijdig met het inplaatsen van het NMI materiaal. Zo liepen er de eerste dagen verschillende teams verhuizers door elkaar: karren met archiefdozen werden het depot uitgereden en bakken met NMI boeken werden er dan weer ingereden. Logistiek geen ideale situatie, maar natuurlijk is het uiteindelijk toch allemaal gelukt!

Migratie data

Niet alleen de fysieke verhuizing kostte veel tijd en energie. Ook de migratie van de catalogus en het uitleensysteem heeft heel wat tijd gekost aan voorbereiding, testen en het oplossen van (helemaal vele) problemen. In de oude situatie maakte onze catalogus onderdeel uit van de KB catalogus en dit moest dus zorgvuldig ontvlecht worden. Gelukkig hadden we daarbij de hulp van onze KB collega's, die ook geweldig meegedacht hebben over de nieuwe situatie. We gebruiken nu GoNext van OCLC en hebben daarmee een eigen ILN in het GGC en een eigen uitleensysteem. GoNext is een pakket speciaal voor kleinere bibliotheken en het bestaat uit een toegang tot het GGC en een soort uitgekleepte versie van LBS (Lokaal Biblio-

theek Systeem). Daar is prima mee te werken, maar biedt minder configuratiemogelijkheden dan we in de KB gewend waren. Dat vereist soms wat aanpassings- en acceptatievermogen, maar soms blijkt na wat tactisch aandringen dan toch wel weer wat mogelijk...

Het project werd vooraf door OCLC als een simpele routineklus gezien, maar bleek ook voor hen uiteindelijk toch iets ingewikkelder uit te pakken. Zo waren we in de overgang naar ons nieuwe LBS veel metadata (bijvoorbeeld bandenlijsten bij meerdelige publicaties en tijdschriften) kwijt geraakt: een onacceptabele situatie die absoluut hersteld moest worden. Ook de strenge firewall van de gemeente Den Haag zorgde voor nogal wat problemen in de aansturing. Met een vertrag van twee maanden op de geplande deadline konden we begin februari deze overgang dan

Televisiewerk zegen voor componisten

- Muziek in de media -

De namen zeggen de meesten niet veel, maar de muziek is bekend. De voortstuwende pianopartij onder de openingstitels van Downton Abbey is gecomponeerd door Schot John Lunn. De metalige gitaarriff waarmee elke aflevering van Breaking Bad begint is een product van de Amerikaanse componist Dave Porter. Op Buma Music in Motion, een conferentie voor mediacomponisten was er opvallend veel aandacht voor de muziek in tv-series. Het zijn de gouden jaren van de tv-series en de royalties uit televisiewerk zijn een welkome bron van inkomsten nu de winst uit fysieke cd's en downloads zo anders wordt verdeeld dan vroeger. Mooi neveneffect is de erkenning voor het vak en de vraag naar optredens. John Lunn wordt geregeld gevraagd op te treden met de hoogtepuntten uit acht seizoenen Downton Abbey-muziek, een sound-track waarvoor hij twee Emmy Awards won. Ook Dave Porter overweegt op tour te gaan met de minimalistische muziek onder hitserie Breaking Bad. Wat ook fijn is, vertellen de componisten: dankzij het 'Gouden Tijdperk van de televisie' is er eindelijk genoeg budget om zelfs de wildste muzikale ideeën uit te voeren.

toch succesvol afsluiten. Sindsdien draaien we ook weer mee in het IBL en daar wordt alweer gretig gebruik van gemaakt. Er zijn nog steeds wat kleine kinderziektes en ook het op elkaar afstemmen van HGA dienstverlening en NMI dienstverlening heeft nog wat fine-tuning nodig, maar langzamerhand komt alles op zijn pootjes terecht.

Fijn dat we er zijn

Ook al kunnen we met het geringe aantal medewerkers niet meer de service bieden die we ooit gewend waren, bezoekers zijn over het algemeen vooral blij dat we nog bestaan en dat alles toegankelijk gebleven is. Wel wordt de open opstelling erg gemist: het is heel jammer dat we dat niet meer terug krijgen. De Grove en de MGG staan op de studiezaal, maar verder moet alles opgevraagd worden uit het depot. Pluspuntje: lidmaatschap is nu gratis!

Nu is het afwachten wat er in de toekomst nog allemaal op ons af zal komen. De eerste ver-

huizing is alweer in zicht: de werkplekken van het HGA zullen binnenkort zeer waarschijnlijk verhuizen naar het naastliggende OB gebouw. HGA en OB zijn per 1 juni gefuseerd en vormen nu één "sector" binnen de

gemeente. Ook gaan er geruchten dat de studiezaal wellicht die kant op zal gaan. Ik moet zeggen dat ik een zekere verhuismoeheid voel, maar laten we het er maar op houden dat dit het nieuwe dynamische werken is..!

Bezoekkadres NMI

Haags Gemeentearchief
Spui 70
2511 BT Den Haag
www.nederlandsmuziekinstituut.nl
nederlandsmuziekinstituut@denhaag.nl

Nederlandse Muziekprijs voor Remy van Kesteren

- Muziek in de media -

Harpist Remy van Kesteren krijgt de Nederlandse Muziekprijs, de hoogste onderscheiding die het ministerie van OCW toekent aan klassieke musici. Remy van Kesteren is de 28e musicus die de prijs ontvangt. Van Kesteren (1989) won al het grootste harpconcours in de wereld, speelde op Night of the Proms en werkte onder meer met choreograaf Hans van Manen. Ook deed hij mee aan Wie is de Mol? Eerdere winnaars zijn onder meer Liza Ferschtman (viool), Ties Mellema (saxofoon) en Henk Neven (bariton). Contrabassist Hans Roelofsen was in 1981 de eerste.

Bibliotheek in transitie, wat doen we met Mahler en Stravinsky?

Column zoals uitgesproken op de NVMB-netwerkmiddag 19 mei in Almelo

- Anne Marie Roetgerink -

15 maart mocht ik de Rijnbrink trainingsdag Adviseren in de context meemaken. Een bijzondere dag waar ik veel van heb opgestoken. Bijvoorbeeld hoe we met z'n allen nog op zoek zijn naar de nieuwe maatschappelijke bibliotheek. Als collectiespecialist Musidesk denk ik daar uiteraard veel over na maar krijg het, eerlijk gezegd, nog niet scherp.

Een voorbeeld. November j.l. bezocht ik een van de 3 FILECO (film/lezing/concert) avonden in bibliotheek Wageningen. Het is een nieuwe presentatievorm die een onderwerp als klassieke muziek een stuk eigentijdser en laagdrempeliger maakt. De avonden zijn samengesteld door Cees Mobach, een Wageningse BN'er die voor zijn pensioen met verve muziekdocent, componist en dirigent van leerlingenorkest De Pantarini's was. Op smakelijk chaotische wijze liet hij ons die avond kennismaken met Mahler en Stravinsky. Het kennisniveau was subliem gekozen, voor leek en kenner viel er genoeg te halen. Een prachtige concertvleugel stond glimmend te wachten tot Mobach zijn muzikale gasten (oud leerlingen met professionele loopbaan) er op ging begeleiden. In het programmaboekje stond een heel rijtje (lokale) sponsors genoemd, de huurkosten van die vleugel waren wel gedekt. Sterker nog, wat te denken van de opbrengst entreegelden: met 3 keer een uitverkochte bak (120 plaatsen a 10 euro) was dat toch ook een slordige 3600 euro. Een keurig transitieplaatje, ik was trots op "mijn" bibliotheek!

Maar ho eens even: waarom was de rol van de bibliotheek beperkt gebleven tot een hartelijk welkom, koffie en bedankt? Met andere woorden: deze leuke avond had net zo goed in het wijkcentrum of (voor mijn part) het bejaardentehuis 100

Anne Marie Roetgerink

meter verderop kunnen plaatsvinden. Heeft de bibliotheek niet meer te bieden dan een gratis ontmoetingsplek te zijn? Voor een aantal aanwezigen was de FILECO informatie vast genoeg van het goede maar ik wilde wel eens meer weten van de composities en het ongelukkige huwelijk van Alma Mahler, die Siciliano van Stravinsky nog eens beluisteren en meer weten over het kostuumontwerp van de eerste Sacre du printemps uitvoering. Waarom niet voor die avond een bak met relevante media verzameld die direct ter plekke (in de ruime pauze!) geleend kunnen worden? Is het al mooi genoeg dat de bibliotheek die avond hotspot Wageningen was? Het lijkt zo langzamerhand wel of we als bibliotheek niet meer trots durven te zijn op de met zorg gecollecteerde media. Een avond als deze biedt een perfecte mogelijkheid dat uit te stralen.

Willem Rodenhuis met pensioen

Per 1 oktober zal gewaardeerd collega Willem Rodenhuis van de UvA met vervroegd pensioen gaan.

In deze column kijkt hij terug op zijn jaren bij de NVMB. Wij danken hem voor zijn inzet, zijn waardevolle bijdragen en, minstens even belangrijk, zijn humorvolle en tegelijkertijd erudiete welbespraaktheid.

In het jaar 2000 werd mijn werkpakket als vakreferent bij de Bibliotheek van de Universiteit van Amsterdam uitgebouwd als gevolg van een herindeling van de vakgebieden die een inhoudelijke ondersteuning nodig hadden om het reilen en zeilen van de literatuurvoorziening (gedrukt en digitaal) in goede banen te leiden.

Willem wordt bedankt op ALV

De grootste verandering was voor mij de toewijzing van het terrein van de muziekwetenschap, naast mijn bestaande verantwoordelijkheid voor de theaterwetenschap en de mediastudies. Een tijd van oriëntatie volgde, en het succesvol verloop daarvan is mede te danken aan de vele collega's die ik binnen het verband van de NVMB heb leren kennen. In de eerste plaats hielp mijn Utrechtse collega Joost van Gemert mij op weg door naar Amsterdam te komen en de bestaande

Willem en de rest van van de organisatie na afloop van IAML 2009

bibliotheekopstelling aan zijn gewogen kritische blik te onderwerpen. Dit hielp om de profilering van het acquisitiebeleid zo helder mogelijk te krijgen, en ook aan de stafleden goed te kunnen toelichten hoe het beleid zijn vorm zou krijgen. Joost en ik zien elkaar geregeld sindsdien en sluiten onze wederzijdse werkbezoeken af met een etentje.

De NVMB bleek voor mij in de loop der jaren een zeer belangrijk collegiaal netwerk. De studiedagen leverden mij een goed overzicht van de rijke wereld die de muziekcollecties in ons land zijn kleur geeft. Dit alles kreeg een uitdieping toen het besluit genomen werd om het IAML/IMS te gaan organiseren voor het jaar 2009. Als congresstad viel de keuze op Amsterdam en onder bezielende leiding van Frits Zwart ging het organisatiecomité aan de slag. Martie Severt en ik waren verantwoordelijk voor de financiën, en dat was een klus die wij in goede samenwerking hebben weten te klaren. Het congres was een groot succes, wat betreft het aantal deelnemers (rond de 500 afgevaardigden), de organisatie, de inhoud en ook het social programme (de openingsavond met Erik Vloeimans, de excursies en keynote sessies, één met Louis Andriessen en later nog Ton Koopman).

In de voorbereidingsperiode bezocht ik de congressen in Warschau en Gothenburg, vooral om met de organisatoren van die evenementen ervaringen en aanpak te kunnen uitwisselen.

In de loop van de jaren 2000 veranderde het werk en het karakter van ons bibliotheekwerk. Dit kan vooral worden toegeschreven aan het effect van de beschikbaarheid van de groeiende (digitale) informatietechnologie. Een extra negatief effect ontstond door het botte optreden van het eerste kabinet Rutte, waarvan de NVMB-leden de toegebrachte schade aan den lijve hebben ondervonden. Ondanks deze tegenslag is er natuurlijk sprake van een veranderend landschap waar het gaat om de praktijk van het bibliotheekwerk, en de rol van de muziekcollecties daarbinnen. Door middel van de studiedagen, waar geregeld inleiders worden uitgenodigd, die de ontwikkelingen kunnen duiden, ontstaat er een gewogen inzicht in de situatie die zich heeft gevormd. Deze ontwikkelingen zullen echter de collegialiteit, het engagement en de liefde voor wat de muziek bij ons teweeg brengt niet in de weg staan.

Nu ik met (vervroegd) pensioen zal gaan per 1 oktober wil ik een ieder van de NVMB bedanken voor de mooie achterliggende periode, een inspirerende tijd was het voor mij. Het resultaat van dit alles laat zich ook zien in de resultaten van de inhoudelijke ondersteuning van onderwijs en onderzoek, die ik aan de stafleden van de capaciteitsgroep muziekwetenschap aan de Universiteit van Amsterdam heb kunnen bieden.

Alle goeds gewenst, Willem Rodenhuis.

Raad van Cultuur laat nog velen bungelen

- Muziek in de media -

De Raad van Cultuur heeft voor de komende subsidieperiode slechte berichten voor verschillende gezelschappen.

Het Gelders Orkest en het Orkest van het Oosten moeten fuseren. De raad vindt de financiële situatie van de orkesten 'nijpend'. De raad adviseert nul euro subsidie - tenzij de orkesten afkoersen op versmelting in 2019.

Wrang voor Het Gelders Orkest, dat net een reorganisatie achter de rug heeft waarbij de musici 40 procent aan inkomen hebben ingeleverd.

Voor het Orkest van het Oosten is het de zoveelste tegenslag. Opera Zuid kreeg te horen dat er grote zorg is over de artistieke kwaliteit van het Maas-trichtse operahuis. Er wordt een nieuw activiteitenplan verwacht, dat uitgaat van twee volwaardige operaproducties per seizoen. Philharmonie Zuidnederland, het fusieorkest dat in 2013 ontstond uit Het Brabants Orkest en Limburgs Symfonie Orkest moeten kiezen voor standplaats Maastricht of Eindhoven wil er subsidie worden toegekend.

Eerder werd al bekend dat het Utrechtse Festival Oude Muziek en het Metropole Orkest toetreden tot de basisinfrastructuur.

3-8 juli IAML Rome

Twee NVMB-leden zullen op de IAML-conferentie in Rome een presentatie geven: Wilma Abbink (Hanzehogeschool Groningen) en John Valk (Bibliotheek Rotterdam).

Ander leden die het congres bezoeken zijn (o.a.): Jantien Dubbeldam (voorzitter NVMB), Martie Severt (RILM committee Nederland), Nienke de Boer (chair IAML broadcasting and orchestra libraries branch), Attilio Bottegai (ArtEZ Enschede), Emmy van Diessen (ArtEZ Arnhem), Luuk Hoekstra (Codarts), Charlotte Sienema (Stichting Omroep Muziek). Deze 'correspondenten' zullen weer korte verslagen maken van sessies, zo mogelijk op verzoek van leden die zelf niet kunnen gaan. De verslagen worden op de NVMB-website geplaatst. <http://www.iaml2016.org/programma>

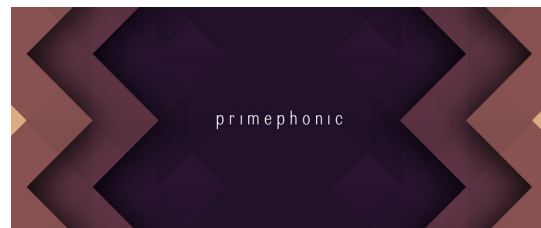

Primephonic

Primephonic is een nieuwe digitale dienstverlening voor klassieke muziek. Een soort iTunes-store maar dan ingericht voor de liefhebbers van klassieke muziek in hoge audio-kwaliteit. Daarbij hoort natuurlijk ook een zoekstelsel en interface gericht op dit deel van de markt. De algoritmes van het zoekgedrag worden ingezet om aanbevelingen te doen. Wie veel naar Mozart luistert, zal vermoedelijk

ook Stravinski kunnen waarderen, maar minder interesse hebben in Satie, beweren de ontwikkelaars. Maar ook het zoekgedrag buiten Primephonic wordt meegenomen. Heeft iemand naar een uitvoering van Chopin gekeken op Youtube, dan

is dat bij een volgend bezoek aan Primephonic te merken. Online profiling heet dat. De download-website is verder verrijkt met inleidingen, artikelen en recensies bij componisten, stromingen, albums etc. Ook kunnen de gebruikers onderling een community vormen. Het uiterlijk van de website is elegant en verzorgd, net als de smaak van de potentiële gebruikers natuurlijk. De catalogus bevat onder meer de labels Naxos, RCO, BIS, Chandos, Channel, Sony en RCA plus vele andere kleine en middelgrote labels. Grote spelers als DGG en Decca zijn nog niet bij Primephonic te vinden.

RDA, MARC 21 en WorldCat op volgende netwerkdag

RDA, MARC 21 en WorldCat, het zijn de termen van dit moment die voor veel beroering zorgen in de wereld van de bibliografen en catalogusbouwers.

RDA zijn de nieuwe regels voor titelbeschrijven. Ze vervangen de aloude FOBI-regels. MARC 21 is de catalogusapplicatie, de verzameling van velden en KMC's waarin de titelbeschrijving

wordt ingevoerd. Het MARC-formaat is al lang in

gebruik als basis voor digitale catalogi, zoals de GGC bijvoorbeeld. MARC-21 wordt nu het internationale uitwisselingsformaat voor de verschillende catalogi onderling. En dan wordt de universele toegankelijkheid van de catalogus beter mogelijk gemaakt door WorldCat, een worldshareplatform van OCLC.

Voor de een is bovenstaande gesneden koek, voor de ander is deze toch al abstracte materie zo helder als modder. En dat terwijl er bij vele bibliotheekinstellingen al gewerkt wordt aan de overgangen van het een naar het ander. Tijd dus dit eens duidelijk gepresenteerd te krijgen

De programmacommissie is dan ook verheugd nu al melding te kunnen maken van een presentatie die op het programma van de volgende netwerkdag zal staan. Linda de Man van NBD biblion, die de ontwikkelingen op de voet volgt en deel uitmaakt van verschillende commissies op dit gebied zal

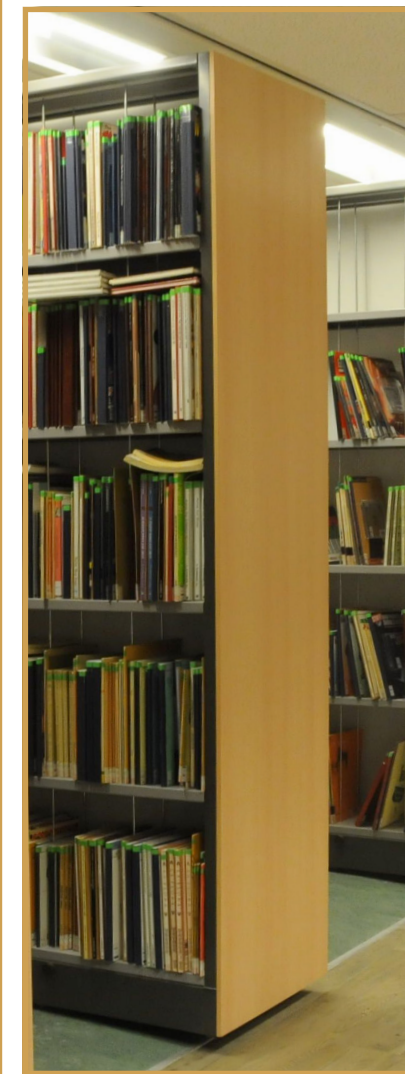
in een helder betoog de stand van zaken op de diverse terreinen uitleggen, de knelpunten benoemen en de redenen voor van deze ingrijpende exercities met argumenten omkleden. Daarnaast zal antwoord kunnen geven op vrijwel iedere vraag op dit gebied.

Bladmuziekkasten gezocht

Musidesk Arnhem is op zoek naar gebruikte bladmuziekkasten. Heb je er wat ter overname, stuur dan een beschrijving (lieft met foto) en vraagprijs naar: annemarie.roetgerink@rijnbrink.nl

Onbewoond eiland (33) *De favoriete muziek van... Willem Warmerdam*

Willem Warmerdam is een graficus en verzorgde al het drukwerk en de huisstijl van IAML 2009 in Amsterdam. Daarnaast maakt hij al vele jaren deze Nieuwsbrief op. Dat doet hij altijd met

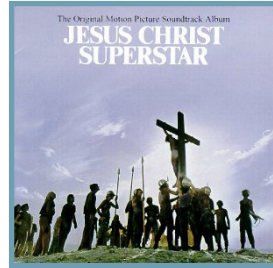
aandacht. Hij zou ondertussen als muziekbibliothecaris door het leven kunnen omdat hij alle kopij ook nog eens leest, puur uit interesse. In ieder geval is hij een soort aangetrouwd lid van de NVMB-familie. En van muziek houdt hij ook. Dit is zijn keuze voor het onbewoonde eiland.

Tamelijk intimiderende gedachte, om in een nieuwsbrief voor muziekbibliothecarissen een stukje over muziek te schrijven, maar vooruit, ze bijten niet en de vakgenoten van Ria die ik ken zijn allemaal heel aardige mensen.

Je muzieksmaak wordt gevormd in de jonge jaren en als broertje van een muziekbibliothecaris in wording en een elektrotechnicus met audiofiële neigingen kan het niet anders dan dat je alle genres voorbij hoort komen, en dat op een niet altijd gewenst volume. Zeker als je bedenkt dat we gedrieën in een verbouwde bollenschuur sliepen, die los stond van het woonhuis, waar ik als jongste vanaf mijn veertiende alleen 'woonde' toen de zussen en broer waren uitgevlogen. Vrienden en klasgenoten vierden hun feesten in mijn schuur en ook op doordeweekse avonden werd het vaak laat met nieuwe ontdekte platen draaien en cassettebandjes uitwisselen. Ik mis het bladeren door de platenbakken bij Plato in Leiden nog wel eens...

Maar ik dwaal af, tijd voor mijn Onbewoonde eiland. Het spookt al maanden door mijn hoofd. Zó moeilijk om een kleine selectie te maken.

Jesus Christ Superstar. Wie is er niet groot mee geworden. Het schalde al door de schuur toen ik nog geen woord Engels verstond. De

foto's in de grote vierkante brochure die in het hart van de dubbel-LP zat vond ik fascinerend en ook vreemd. Ik begreep het niet, maar de muziek was mooi. Nu hebben mijn ouders

Bowie, wat moet ik er verder over kwijt? Met zus en vrienden die echt alles van hem op geluidsdrager hadden naar het Serious Moonlight concert in de Kuip. Door de jaren meer (ouder) werk van hem ontdekt. Zoveel stijlen en tot the Tin Machine alles even creatief, origineel en meeslepend. Eén album kiezen is echt onmogelijk, maar als het toch moet, dan Diamond Dogs. Tweedehands gekocht tijdens een schoolexcursie in Antwerpen. Na thuiskomst direct opgezet en door slaapgebrek van de dagen ervoor kwam het zó binnen. Zelden muziek zo intens ervaren.

De Div. ook een beetje om te pochen naar de muziekbibliothecarissen, want niet veel mensen kennen het en het is ook moeilijk te vinden als je zoekt op 'Div'. Een algemenere zoekterm kan je niet bedenken natuurlijk, en waarschijnlijk lachen jullie lezers nu besmuikt in jullie vuistjes over zoveel onkunde. Maar de Div dus. Als kind van de

jaren '80 had ook de punkcultuur mijn aandacht. Een nagenoeg blinde en heel erg alternatief pro-

gressieve klasgenoot leerde mij dit bandje uit Delft kennen. Ontzettend doem, met titels als *Asfalt*, *Insecticide*, *Guerilla*, *Als lemmingen* en *Splits het atoom* krijg je wel een beeld denk ik. Maar muzikaal is het vaak heel opgewekt en melodieus. Uiteindelijk heb ik alle albums digitaal kunnen vinden. Open Zee is de beste.

Pink Floyd. Ook weer zo'n band met een oeuvre waaruit het moeilijk kiezen is. Om er een persoonlijk verhaal aan te knopen is de keuze op The Wall gevallen. Met goede vriend eerst per trein naar Berlijn geweest tijdens de koude oorlog. Daarna nog eens een week voor de muur viel en toen David Gilmour na de val van de muur optrad met The Wall móesten we erheen. Nu met een oude Opel Senator van zijn opa, die niet harder ging dan 90, op de bonnefooi. Er was nog 1 verschrikkelijk dure hotelkamer vrij in Berlijn. De badhanddoek gebruik ik nog steeds. Onvergetelijke ervaringen, 'to be part of history.'

King Crimson. Voor mij de superbands der superbands. Door de jaren heen zoveel samenstellingen en stijlen. Het gefröbel op gitaar van überautist Robert Fripp, de volledige onafhankelijk van

Ritmegevoel is automatisme

- Muziek in de media -

Muziekcognitiewetenschapper Fleur Bouwer ontdekte dat dat ritmegevoel zo fundamenteel bij de mens hoort dat we ook zonder aandacht of training patronen in muziek herkennen. Ze promoveerde met deze bevindingen aan de Universiteit van Amsterdam. Bouwer wijdde vijf jaar onderzoek aan het doorgronden van dat menselijke maatgevoel om de fundamentele hersenprocessen die er aan ten grondslag liggen in kaart te brengen. Ze ontdekte dat zowel training - muziekles dus - als aandacht - het opletten op de muziek - niet noodzakelijk zijn voor het herkennen van de maat. Zelfs het brein van ongeïnde luisteraars kan, terwijl ze een andere taak uitvoeren, de maat in een muziekstuk oppikken. Om misverstanden te voorkomen: het feit dat bijna iedereen in staat is de maat in muziek te herkennen, betekent niet dat ook iedereen op die maat kan dansen!

elkaar drummende ledematen van Bill Bruford, de stuitende bass van Tony Levin, de zang van Adrian Belew, de pompende drive en verstilling. Ik val in herhaling en de keuze moet worden gemaakt. Dan wordt het USA, een live album met prachtig melancholische songs als *Exciles* en *Starless and bible black*. Je moet er van houden en dat doe ik.

Gruppo Sportivo. Nog zo een vroege jeugdhedering. Wie kent niet *Tokyo (I'm on my way)*, *I said no en Hey girl*. Altijd fris, creatief, poppy en relaterend. Maar ook juweeltjes als *Mission a Paris*, *Dreamin'*, *Water is what you need* en dé

poprockgitaarsolo der poprockgitaarsolo's aan het eind van *Armee Monica*. Zou een kwartier door mogen gaan. Om er weer even een obscuur album in te gooien kies ik hier voor een soloproject van

het gezicht van Gruppo Hans Vandenburg: *Buddy Odor*, waarop de spit battle avant la lettre met Barry Hay; if I were you.

Joe Jackson. Niet alles van hem vind ik even goed, maar *Night and day* is zo'n zeldzaam album waar alles goed aan is. Niet alleen was de hoes voor mij de openbaring dat er zo iets bestond als grafische vormgeving, werkelijk alle nummers op dit album vind ik mooi. En daar komt nog bij dat

ik in de periode dat ik deze LP had ontdekt voor het eerst van mijn leven tot over mijn oren smachtend verliefd was op een meisje waarmee ik in de toneelgroep van de middelbare school

zat. Als je het over de soundtrack van mijn leven hebt, dan mag deze allen daarom al niet ontbreken.

Het is overigens nooit wat geworden tussen dat meisje en mij, maar met de liefde is het uiteindelijk wel goedgekomen. Ria heeft namelijk de gewoonte haar broers aan haar eigen vriendinnen te koppelen

En ook in andere opzichten is ze een fijne zus. Met begeleidende teksten als "Ik denk dat je

dit wel mooi vind", "Moet je hier eens naar luisteren" en "Laat het even op je inwerken" stopte ze me regelmatig cassettebandjes en

later CD's toe, getiteld Arbeidsvitaminen. In die pre-internettijd kon zij als muziekbibliothecaris alles makkelijk vinden en voor me kopiëren.

Als ik voor jullie lezers in die geest een bandje zou mogen samenstellen, dan zou die de volgende nummers kunnen bevatten:

- M'bifé - Amadou & Mariam
- Waiting Line - Zero 7
- Dirty Work - Pointer sisters
- Sombre reptiles - Brian Eno
- Aye - Dio ft Sef
- Khine Sine - Doudou N'Diaye Rose
- More days to come - E-life
- Je gese - Chris Chameleon
- Meer bij - Fratsen
- Mayonaise - Freek de Jonge & Robert Jan Stips
- History - Groove Armada
- True story - Ibrahim Maalouf
- Nothing but a heartache - The Flirtations
- Droom - Frederique Spigt
- The Magic - Joan As Policewoman
- Stomp - Kirk Franklin v.s. God's Property
- California Soul - Marlena Shaw
- Keep it Goin' - Me Phi Me
- Lola's Theme - The Shapeshifters
- Long time gone - Galliano
- Routine - Urban Dance Squad
- Funnel of love - Wanda Jackson
- Sweet Nothing (live) - Working week
- Next to you - Jan Akkerman & BB Queen
- As long as I've got you - The Charmels

Tijden veranderen en mijn iTunes bibliotheek bevat 6,5 dagen bijeengesprokkelde muziek. Als je 5 platen mee kan nemen, waarom dan niet mp3-speler? Zoveel albums die ik anders met pijn in het hart achter zou moeten laten:

En als ik even gebruik mag maken van de in jullie verenigde kennis en know how: waar kan ik een digitale versie vinden van het album *5 hit 1 miss* van 5 slag 1 wijd, de winnaar van de grote prijs van Nederland in 1985? Goede herinneringen... ik houd me aanbevolen.

And keep up the good work!

Google kan muziek componeren

- Muziek in de media -

Google Magenta is een poging om te onderzoeken of computers echt creatief kunnen zijn. Een ingewikkelde taak, want computers hebben al moeite genoeg om de creativiteit van mensen te kopiëren. Het voorproefje met het eerste stuk muziek dat is gecomponeerd door Magenta doet vermoeden dat er nog een lange weg te gaan is. Het pianothema is gegenereerd door Magenta; de rest van de muziek is erachter geplakt door mensen van vlees en bloed.

Colofon Nieuwsbrief

NVMB
Nederlandse Vereniging van
Muziekbibliotheken,
Muziekarchieven en
Muziekdocumentatiecentra

jaargang 20, nummer 2,
juni 2016
issn: 1567-116x

Kopij voor de Nieuwsbrief per
e-mail naar Ria Warmerdam:
ria.warmerdam500@gmail.com

Redactie
Ria Warmerdam
Logo: Willem Warmerdam

Webmaster
Eric van Balkum

nvmb website: www.nvmb.nl

Collectie

Copyright

Informatie

Innovatie

Netwerk